

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

4. december 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 12. december 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 15. december 2003 - vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets og Justitsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Anders Fogh Rasmussen

DEN 4/12-03

**NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

Økonomi- og Erhvervsministe-
riet

1. december 2003

Eksp.nr. 98277

/TAF

**Samlet aktuelt notat vedr. rådsmøde (Transport, Telekommunikati-
on og Energi) den 15. december 2003 - energidelen**

1. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter og om ændring af Rådets direktiv 92/42/EØF KOM(2003) 453 endelig.....2
2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om foranstaltninger til opretholdelse af forsyningssikkerheden for naturgas. KOM(2002) 488 10
3. Energiinfrastruktur og energipolitik i et større Europa 16
4. Euro-Middelhavs konferencen på ministerniveau, Rom den 1.-2. december 2003 20

1. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter og om ændring af Rådets direktiv 92/42/EØF KOM(2003) 453 endelig

Nyt notat

– policy debat

Resumé

Det foreslås, at der etableres en fælles ramme for, hvordan Kommissionen i fremtiden på ensartet grundlag kan udvælge og fastsætte krav til miljøvenligt design for energiforbrugende produkter. Direktivforslaget stiller ikke i sig selv krav til enkeltprodukter. Sådanne krav vil efterfølgende skulle stilles i forbindelse med kommende gennemførelsesforanstaltninger, som er baseret på rammedirektivet. Gennemførelsesforanstaltningerne kan enten indeholde specifikke krav til produkterne (eksempelvis energi, vand, indhold af farlige stoffer og genanvendelighed) eller generiske krav, hvor producenten gennemfører en vurdering af de miljømæssige aspekter af en repræsentativ model af produktet og på grundlag af denne fastlægger produktets miljømæssige profil samt evaluerer alternative designløsninger. Specifikke og generiske krav kan bruges kombineret eller hver for sig. Kommissionen anfører, at den overordnede tanke bag direktivet er at Kommissionen kun udmønter gennemførelsesforanstaltninger på områder, hvor industrien ikke af sig selv indgår frivillige aftaler. Direktivforslaget er et led i opfyldelse af EU's mål om en bæredygtig udvikling. Fælles krav har stor betydning for det indre marked, hvor tilsvarende foranstaltninger på nationalt niveau ville virke handelshindrende.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen sendte den 1.8.2003 ovennævnte forslag til Rådet. Rådssekretariatet fremsendte den 27.8.2003 forslaget til medlemslandene. Det drejer sig om et forslag til rammedirektiv, der har hjemmel i artikel 95, og som derfor skal vedtages i Rådet efter proceduren i traktatens artikel 251 om fælles beslutningstagen.

Forslaget til rammedirektivet skaber ikke umiddelbart juridisk bindende forpligtelser for erhvervslivet. Det giver i stedet mulighed for senere at vedtage gennemførelsesforanstaltninger, der fastlægger krav til miljøvenligt design af udvalgte produkter på basis af tekniske og økonomiske analyser. Sådanne gennemførelsesforanstaltninger vil blive vedtaget af Kommissionen efter en komitéprocedure (forskriftsudvalg) i overensstemmelse med Rådets afgørelse (1999/468/EF) om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbestemmelser, der tillægges Kommissionen.

Kommissionen anfører, at forslaget betyder, at der udstikkes en sammenhængende harmoniseret lovmæssig ramme for energi- og miljøkrav til produkter med henblik på at:

- sikre fri bevægelighed for energiforbrugende produkter i hele EU,
- forbedre disse produkters energieffektivitet og miljøegenskaber,
- øge energiforsynings sikkerheden og forbedre EU's konkurrenceevne, og
- sikre både industriens og forbrugernes interesser.

Det fremgår desuden af det forelagte forslag, at direktivet tænkes at dække produkter, som forbruger energi og produkter, som genererer, transformerer eller måler energi, dog undtaget transportsektoren, der dækkes af andre ordninger. Alle energikilder er omfattet. For de produkter, som er dækket af direktivet bliver det muligt at udstikke harmoniserede krav til miljøvenligt design for hele EU. Direktivet skal dæmme op for etablering af tilsvarende national regulering for at forhindre, at der opstår tekniske handelshindringer.

Forslaget indebærer først og fremmest etablering af fælles principper for hvordan designkrav til energiforbrugende produkter med henblik på miljøvenlighed udstikkes i senere gennemførelsesforanstaltninger. Antallet af produkter, der er omfattet af direktivet, er meget stort, men direktivet definerer en række kriterier for udvælgelse af konkrete produkter. Herunder fremhæves især salgets størrelse, produktets energi- og miljøbelastning samt potentialet for forbedring som væsentlige. Dermed begrænses antallet af produkter, som i praksis bliver berørt af direktivet, i væsentlig grad.

Det foreslås, at produkter, der bliver omfattet af en gennemførelsesforanstaltning kun må markedsføres og anvendes, hvis de er i overensstemmelse med sådanne gennemførelsesforanstaltninger. En gennemførelsesforanstaltning vil fastlægge krav til miljøvenlig design af det pågældende produkt. Produktet skal CE-mærkes for at vise, at det er i overensstemmelse med den pågældende gennemførelsesforanstaltning. Producenten skal selv vurdere, om et produkt er i overensstemmelse med krav i en gennemførelsesforanstaltning og dokumentere dette. Der foreslås bestemmelser om en overensstemmelsesformodning. Således formodes et produkt at være i overensstemmelse med bestemte krav i en gennemførelsesforanstaltning, hvis der er anvendt harmoniserede standarder, der vedrører disse krav.

Et produkt, der omfattes af en gennemførelsesforanstaltning, skal vurderes i hele dets livscyklus, men dybden i vurderingen og gennemførelse af evt. miljøforbedringer skal holdes op imod de økonomiske omkostninger, der er forbundet med forbedringen af produktets forskellige miljøaspekter. I bilag I og II til direktivforslaget angives metoder til fastsættelse af generiske krav hhv. niveauet for specifikke krav til miljøvenligt design. Ved kravfastsættelsen skal der bl.a. tages stilling til, hvad der er en væ-

sentlig miljøpåvirkning, og hvad der er økonomisk og teknisk gennemførligt.

2. Europa-Parlamentets holdning

Sagen forventes behandlet i Udvalget for Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik. Udvalget har endnu ikke afgivet sin udtalelse.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at målene med dette forslag er at begrænse miljøpåvirkningerne fra energiforbrugende produkter, samtidig med at forsyningssikkerheden og det indre marked for disse produkter bibeholdes. Miljøbeskyttelse og de frie varebevægelser hører under medlemsstaternes og EU's fælles ansvarsområde, og det er derfor berettiget at tage et lovgivningsmæssigt initiativ på EU-plan. Begge disse spørgsmål er desuden af grænseoverskridende karakter og målene kan derfor ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men bedre gennemføres på EU-plan.

Kommissionen anfører, at man har valgt at stille forslag om et rammedirektiv, der indeholder de generelle principper og kriterier for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design, men som overlader det til Kommissionen at udarbejde og vedtage gennemførelsesforanstaltninger for de enkelte produkter med bistand fra et forskriftsudvalg. Dermed mener Kommissionen, at foranstaltningerne kan vedtages hurtigere og at det samtidigt sikres, at alle forslag er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da gennemførelsen vil være baseret på tilstrækkelige informationer og analyser, herunder konsekvensanalyser, ligesom der vil blive taget hensyn til frivillige forpligtelser mv. som industrien træffer som følge af vedtagelsen af dette rammedirektiv.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at de angivne målsætninger i direktivforslaget mest effektivt kan opnås gennem en fælles regulering, og at forslaget i forhold til målsætningerne ikke går videre end nødvendigt.

4. Gældende dansk ret

Der findes ikke tilsvarende samlet dansk rammelovgivning, men forslaget til dette rammedirektiv omfatter områder, der i dag til dels dækkes af dansk rammelovgivning i:

- Lov nr. 94 af 9. februar 1994 om normer for energieffektivitet i energiforbrugende udstyr.
- Byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 452 af 24. juni 1998, som ændret ved lov nr. 228 af 31. marts 2001 og lov nr. 1088 af 17. december 2002 § 2.
- Miljøbeskyttelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001, som ændret ved lov nr. 145 af 25. marts 2002 § 33 og lov nr. 260 af 8. maj 2002.
- Lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996, som ændret ved lov nr. 424 af 10. juni 1997,

lov nr. 431 af 10. juni 1997 § 2, lov nr. 231 af 21. april 1999, lov nr. 256 af 12. april 2000, lov nr. 296 af 30. april 2003 og lov nr. 441 af 10. juni 2003.

De hidtidige normdirektiver for enkeltprodukter vil ifølge direktivforslaget kunne betragtes som gennemførelsesforanstaltninger til rammedirektivet. De er implementeret ved følgende bekendtgørelser:

- Direktiv 92/42/EØF: Bekendtgørelse nr. 488 af 7. juni 1994 om krav til virkningsgrad i varmtvandskedler, der anvender flydende eller luftformigt brændsel (udstedt i medfør af byggeloven)
- Direktiv 96/57/EF: Bekendtgørelse nr. 1067 af 18. december 1997 om normer for energieffektivitet i elektriske køleapparater til husholdningsbrug (udstedt i medfør af lov om normer for energieffektivitet i energiforbrugende udstyr)
- Direktiv 2000/55/EF: Bekendtgørelse nr. 969 af 7. november 2001 om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning (udstedt i medfør af lov om normer for energieffektivitet i energiforbrugende udstyr)

To direktiver foreslås ophævet ifølge direktivforslaget:

- Direktiv 78/170/EØF af 13. februar 1978 om ydelsen i varmeproducerende anlæg, der anvendes til rumopvarmning og produktion af varmt vand i nye eller allerede eksisterende ikke-industrielle bygninger, samt om isolering af fordelingen af varme og varmt brugsvand i ikke-industrielt nybyggeri. Der er fastsat regler indenfor direktivets område i:
  - Bygningsreglementet (udstedt i medfør af byggeloven),
  - Bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger (udstedt i medfør af lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger).
- Direktiv 86/594/EØF: Gennemført ved bekendtgørelse nr. 247 af 19. april 1990 om frivillig mærkning af husholdningsapparater med oplysning om luftbåren støj (udstedt i medfør af markedsføringsloven)

Derudover kan det ikke udelukkes, at yderligere dansk lovgivning kan blive påvirket i forbindelse med gennemførelse af direktivet. Det afhænger af gennemførelsesforanstaltningernes faktiske udformning.

5. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 27. august 2003 til ca. 80 interessenter med høringsfrist den 17. september 2003.

Hovedsynspunkterne er, at der er generel opbakning til direktivet fra stort set alle sider, især fordi det fremmer en bæredygtig udvikling i EU og samtidig fremmer det indre marked ved at skabe en ensartet lovgivning i

EU-landene. Dansk Industri hæfter sig desuden ved, at der lægges op til at industrien inddrages i forbindelse med gennemførelsesforanstaltningerne. Det Økologiske Råd finder baggrunden for fremsættelsen af forslaget særdeles relevant og er enige i, at et initiativ, som vil luge ud i de mange alt for ringe produkter, bør tages på EU-plan. Foreningen for Energi- og Miljø udtrykker usikkerhed om, hvorvidt direktivet sikrer en ensartet vurdering af produkters miljøvenlighed og dermed sikring af lige konkurrencebetingelser, når direktivet lægger op til nationale gennemførelsesforanstaltninger.

Dansk Industri udtrykker ønske om, at frivillige ordninger får førsteprioritet og at obligatoriske krav kun stilles, hvor frivillige ordninger ikke kan opnås. Dansk industri anfører desuden, at der ikke bør stilles produktspecifikke Eco-design foranstaltninger, hvor der allerede findes frivillige ordninger. Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater, FEHA, bakker synspunktet op og mener desuden, at direktivet bør stimulere markedet til at fremme produkters miljømæssige egenskaber. Det Økologiske Råd er ikke enige i dette synspunkt, idet det anføres, at frivillige aftaler ikke giver mulighed for nødvendige sanktioner ved evt. manglende overholdelse. Det Økologiske Råd mener derfor, at frivillige ordninger forudsætter, at helt særlige betingelser er opfyldt.

Vedrørende fastlæggelse af kriterier anføres det af Det Økologiske Råd, at kravene løbende bør strammes over tid, således at producenternes motivation til produkt- og produktionsforbedringer fastholdes. Det Økologiske Råd anfører desuden, at det ikke klart fremgår, hvornår en producent kan tvinges til energi- og miljømæssige forbedringer, f.eks. hvor der findes andre patenterede produkter, som klart overgår fabrikantens egne potentielle forbedringsmuligheder, og at der skal være 100 % berettigelse for et sådant skridt, samt at de berørte producenter skal inddrages fuldt ud i processen. Dansk industri fremhæver, at det er væsentligt, at konsekvenserne er velkendte før en gennemførelsesbestemmelse vedtages. De foreslår derfor at teksten strammes op på dette punkt, således at det tydeligt fremgår, at konsekvensanalysen skal omfatte konkurrenceevne, innovation, adgang til markedet og omkostninger. Desuden mener Dansk Industri, at det vil være en fordel, om artikel 12 strammes op, således at det fremgår mere tydeligt, at industrien skal medvirke i forbindelse med fastsættelse af obligatoriske foranstaltninger. Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater, FEHA, mener, at det er væsentligt, at direktivet stiller alle aktører på markedet - små og store EU-producenter og importører - over for de samme krav.

Dansk Industri støtter princippet om livscyklustankegangen som middel til at opnå en kontinuerlig forbedring af produkters miljømæssige virkning. Dansk Industri foreslår, for at tilgodese maksimal fleksibilitet og for at tage hensyn til produktets livscyklus, at specifikke grænseværdier holdes på et minimum og foreslår en stramning af artikel 12.2., således at

der kun kan indføres specifikke krav for udvalgte miljøaspekter, som har en væsentlig miljøpåvirkning.

En væsentlig kritik rettes mod at Kommissionens forslag mangler målsætninger, prioritering og klare regler. Dermed vil det i praksis være overladt til Kommissionen og komitéer at foretage sådanne prioriteringer. Det Økologiske Råd udtrykker bekymring for, hvordan og efter hvilke kriterier direktivet vil blive udmøntet. Det Økologiske Råd er i den forbindelse bekymret for, at det vil åbne for en underskov af forhalingsmuligheder og udskydelser af helt nødvendige enkeltdirektiver. Derudover udtrykkes der bekymring for, om Kommissionen rent faktisk får de nødvendige administrative kræfter til at gennemføre direktivet.

Dansk Komite for Affald, DAKOFA, frygter et meget stort bureaukratisk arbejde for virksomhederne, ikke mindst de små og mellemstore, der risikerer at tabe i forhold til de store viden- og ressourcetunge virksomheder. Synspunkterne bakkes op af Dansk Industri, som mener at forpligtelsen til at gennemføre livscyklusanalyser ikke bør være obligatorisk, da den er krævende og omfanget desuden endnu ikke er entydigt.

Det Økologiske Råd giver generel opbakning til at direktivet nødvendigvis skal tage hensyn til produkternes "omkostninger" i produktions- og forbrugsfase, således at omkostningerne ikke bliver urimelige. Det Økologiske Råd anfører dog, at formuleringerne i artikel 12 er for beskyttende, idet der må være mulighed for at stille krav til energi og miljø, selv om disse kan føre til, at produkterne fordyres i købsøjeblikket, og selv om nogle producenter kan få problemer med at opfylde disse. Dansk Industri lægger vægt på, at hver gennemførelsesforanstaltning vil blive sendt i høring, og at der vil blive udarbejdet en begrundelse og en konsekvensanalyse i forbindelse med disse.

Direktivet foreslår fjernelse af det eksisterende direktiv om støj fra husholdningsapparater. Dansk Varefakta Nævn anfører, at der dermed ikke længere er fælles retningslinier i EU for, hvordan støjmålinger skal foretages. Producenternes angivelse af støj fra apparaterne bliver med andre ord usammenligneligt for forbrugerne. Dansk Varefakta Nævn mener derfor, at det ad anden vej bør sikres, at der er generelle retningslinier for, hvordan producenterne skal angive støjdata.

I forbindelse med beskrivelsen af omfattede produkter mener Dansk Komite for Affald, DAKOFA, at begrebet "energiforbrugende produkter" ikke er dækkende for f.eks. kedler. Desuden anfører Det Økologiske Råd, at "energitjenester", f.eks. brødrister, bør være omfattet af direktivet. Foreningen for Energi og Miljø mener, at direktivet burde anvendes på forædlede varer generelt, idet tilgangen til en helhedsvurdering med fordel kan gøre nytte i mange andre henseender. Herunder ser Foreningen for Energi og Miljø desuden gerne, at direktivet lægger op til fokus på industrielle produktionsanlæg.

I forbindelse med beskrivelsen af problematikken anfører Kommissionen, at genbrug vanskeliggøres, når produkter gøres mindre eller lettere, samt at en længere demonteringstid øger genindvindingsmulighederne. Af høringsvaret fra Dansk Komite for Affald, DAKOFA, fremgår, at man herfra ikke mener, der er belæg for disse udsagn; tværtimod gør dette genanvendelsen billigere og øger mulighederne. Desuden anfører DAKOFA, at affald bør indgå som en naturlig del på linie med materialeanvendelse og energiforbrug ved vurdering af produkternes miljømæssige aspekter. Under beskrivelse af analysemetoder foreskriver direktivet en realdiskonteringsats på 5%. DAKOFA mener, at den bør være 0 % i lyset af den omfattende kritik, der er imod tilbagediskontering i forbindelse med langsigtede miljøkonsekvenser. Det samme gælder ved inddragelse af eksterne miljøomkostninger. Endelig anfører DAKOFA, at definitionerne i artikel 2 bør rettes, da de ikke er i overensstemmelse med de seneste domme ved EF-domstolen, hvor blandt andet forskellen på genanvendelse og forbrænding er beskrevet.

6. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Gennemførelsen af direktivet vurderes at ville medføre behov for ændringer i lov om normer for energieffektivitet i energiforbrugende udstyr. Der er ikke behov for ændringer af byggeloven.

For så vidt angår miljøbeskyttelsesloven vurderes det ligeledes, at der bliver behov for lovændringer. Derimod vurderes det, at der ikke er behov for ændring af lov om kemiske stoffer og produkter, men at der vil skulle udarbejdes en bekendtgørelse, der i medfør af loven gennemfører de relevante dele af direktivet.

Som følge af ændringen af direktiv 92/42/EF skal bekendtgørelse om krav til virkningsgrad i varmtvandskedler, der anvender flydende eller luftformigt brændsel, revideres.

Vedrørende direktiverne 78/170/EØF og 86/594/EØF, der foreslås ophævet, er der behov for nærmere vurderinger af, om der bør foretages ændring af bekendtgørelse om energimærkning m.v. i bygninger, og om bekendtgørelse om frivillig mærkning af husholdningsapparater med oplysning om luftbåren støj kan ophæves, herunder hvordan det så sikres, at støjmåling også fremover sker på et ensartet og sammenligneligt grundlag.

De gennemførelsesforanstaltninger for udvalgte produkter, der senere vedtages på grundlag af rammedirektivet, vil skulle gennemføres i dansk lovgivning ved bekendtgørelser udstedt i medfør af den rammelovgivning, som den pågældende gennemførelsesforanstaltning vedrører.

Statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelse af rammedirektivet forventes ikke i sig selv at medføre statsfinansielle konsekvenser af betydning, men for gennemførelsesforanstaltninger for udvalgte produkter vil der være konsekvenser i forbindelse med udarbejdelse af disse, samt tilsyn og håndhævelse af reglerne, afhængig af foranstaltningernes faktiske udformning.

Konsekvenser for beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes generelt at ville få en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark såvel som i EU. Omfanget af indvirkningen vil dog være afhængig af omfanget og karakteren af de gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages i medfør af direktivet.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det alene sætter rammerne for hvordan der efterfølgende kan udstedes gennemførelsesforanstaltninger, som fastsætter krav til miljøvenligt design eller krav til forbedring af et produkts generelle miljøegenskaber.

I henhold til rammedirektivet skal kravene til energieffektivitet og andre ressourcer i de konkrete gennemførelsesforanstaltninger fastsættes ud fra en analyse af de samlede livscyklusomkostninger. Udgangspunktet er således, at forslaget skal være med til at fremme anvendelsen af samfundsøkonomisk attraktive produkter. Hvis dette sker, vil det have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af lavere omkostninger og større velfærd. Erfaringerne viser, at der på en række områder eksisterer produkter, som er økonomisk attraktive, men som i dag kun anvendes i beskedent omfang. De faktiske samfundsøkonomiske konsekvenser må således vurderes i forbindelse med konkrete gennemførelsesforanstaltninger.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om foranstaltninger til opretholdelse af forsyningssikkerheden for naturgas.
KOM(2002) 488**

Revideret notat

– *Politisk enighed*

Resumé

Det italienske formandskab har foretaget en yderligere opblødning af den forhandlingstekst, det græske formandskab efterlod, således at det nu pålægger medlemslandene væsentligt færre forpligtelser end Kommissionens oprindelige forslag, og således at Kommissionens beføjelser og rolle nu er meget begrænset. Kommissionen får således ikke beføjelser til at fastlægge et mindstemål af langtidskontrakter for gasleverancer fra tredjelande eller til at pålægge medlemslandene frigivelse af lagergas til brug i andre medlemslande. Kommissionen kan alene afgive anbefalinger om disse foranstaltninger. Den af Kommissionen foreslåede komitéprocedure er desuden taget ud af direktivet i lyset af at Kommissionens kompetence er blevet fjernet. Bestemmelsen om oprettelse af et Europæisk Observations-system for Olie- og Gasforsyninger er blevet slettet. Hjemmelsgrundlaget er nu foreslået ændret fra indre markeds artiklen (art. 95) til artikel 100 om krisesamarbejde. Det er dog blevet fastholdt, at Medlemslandene skal etablere en national forsyningssikkerhedspolitik for naturgas og offentliggøre denne, og medlemslandene forpligtes også til især at sørge for en passende beskyttelse af husholdninger mod konsekvenserne af forsyningssvigt.

Det er forventningen, at der vil kunne vedtages politisk enighed på rådsmødet (TTE) den 5. december 2003.

1. Baggrund og indhold

Forslaget til direktiv har hjemmel i Artikel 95 TEF (indre marked) og skal derfor behandles af Europa-Parlamentet og Rådet efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 TEF.

Forslaget indgår i en pakke, der samlet omfatter følgende forslag om forsyningssikkerhed for olie og naturgas:

- a. Meddelelse om det indre energimarked: koordinerede foranstaltninger om energiforsyningssikkerhed;
- b. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om indbyrdes tilnærmelse af forsyningssikkerhedsforanstaltningerne for olieprodukter;
- c. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om foranstaltninger til opretholdelse af forsyningssikkerheden for naturgas;
- d. Forslag om ophævelse af 3 nugældende direktiver om forsyningssikkerhed for olieprodukter;
- e. Forslag om ophævelse af 2 nugældende Rådsbeslutninger om forsyningssikkerhed for olieprodukter.

Direktivforslagets indhold

Direktivets formål er at sikre et velfungerende indre marked for naturgas ved beskyttelsesforanstaltninger til sikring af naturgasforsynings sikkerheden. Direktivet skal opstille fælles rammer for, hvordan medlemsstaterne skal fastlægge en gennemsligtig forsynings sikkerhedspolitik, som udelukker forskelsbehandling og er i overensstemmelse med et konkurrencepræget indre gasmarkeds krav. Der skal klarlægges roller og ansvar for markedsdeltagerne og indføres særlige procedurer, hvorefter gasfor syningen kan sikres uden forskelsbehandling.

I direktivets artikel 3 fastsættes der krav om, at medlemsstaterne skal fastlægge en generel forsynings sikkerhedspolitik, som er foreneligt med et fuldt funktionsdygtigt indre marked for naturgas. Det kan indebære klarlæggelse af de forskellige markedsdeltageres generelle opgaver og ansvar, når det drejer sig om at opfylde forsynings sikkerhedsstandarder. I denne forbindelse tages der i videst muligt omfang hensyn til:

- a) Behovet for at sikre fortsatte naturgasforsyninger under vanskelige forhold, især til kunder i boligsektoren, som ikke har andre brændselsmuligheder;
- b) Behovet for at sikre tilstrækkeligt omfattende gaslagre eller andre brændselsreserver;
- c) Behovet for at sprede forsyningerne og sikre en rimelig ligevægt mellem de forskellige naturgasforsyningskilder;
- d) Behovet for at kunne tiltrække nye naturgasforsyninger fra interne og eksterne kilder til det indre europæiske marked for gas;
- e) Risikoen for det alvorligst tænkelige systemsvigt eller for afbrydelse af den vigtigste forsyningskilde og omkostningerne ved at imødegå en sådan forsyningsafbrydelse;
- f) Det indre marked og mulighederne for grænseoverskridende samarbejde i forbindelse med gasforsynings sikkerheden.

I direktivets artikel 4 foreslås fastsat det generelle niveau for forsynings sikkerheden:

- At medlemslandene træffer de nødvendige foranstaltninger for, at forsyningerne til uafbrydelige kunder, som ikke kan omstille til andre brændselsformer, sikres i 60 dage under normale vejrforhold, hvis den vigtigste gasforsyningskilde udsættes for forstyrrelser.
- At medlemslandene træffer de nødvendige foranstaltninger for, at forsyningerne til uafbrydelige kunder, som ikke kan omstille til andre brændselsformer, sikres i tidsrum på 3 dage under de usædvanligt lave temperaturforhold, der statistisk indtræffer hvert 20 år.
- At medlemslandene træffer de nødvendige foranstaltninger for, at forsyningerne til uafbrydelige kunder, som ikke kan omstille til andre brændselsformer, sikres i tilfælde af en af de kolde vintre, som statistisk indtræffer hvert 50 år.

Til opfyldelse af forpligtelserne kan medlemslandene anvende midler, såsom afbrydelse af afbrydelige kunder, gasoplagring, forsyningsfleksibilitet og spotmarkeder. Oplagring af gas inden for medlemslandene eller uden for må dog bidrage med en nødvendig minimumsandel, idet der samtidig tages hensyn til de enkelte medlemsstaters geologiske og økonomiske oplagringmuligheder.

I artikel 5 sættes et rapporteringssystem op for gasforsyning, efterspørgsel, lager, forsyningsikkerhedsmæssige foranstaltninger m.v., for såvel medlemslandene som Kommissionen. I artikel 6 forpligtes Kommissionen til at overvåge situationen for langsigtede gaskontrakter under henvisning til EU's forsyningsikkerhed. Endvidere kan Kommissionen - hvis den finder det nødvendigt - vedtage formelle anbefalinger og/eller beslutninger, der forpligter medlemsstater til at foretage særlige foranstaltninger for at sikre, at en passende minimumsandel af ny gasforsyning fra ikke-medlemslande over de følgende fem år efter direktivets ikrafttræden er baseret på langsigtede kontrakter, og at passende likvide gasforsyninger er udviklede og til rådighed inden for EU til at understøtte stabile langsigtede gasforsyninger.

I henhold til artikel 7 skal medlemslandene tage passende foranstaltninger til at sikre ikke-diskriminerende bevillingsprocedurer til lagerudbygning og LNG-faciliteter og fjerne alle barrierer for etablering af disse faciliteter. I tilfælde af en ekstraordinær gasforsyningssituation, giver artikel 8 Kommissionen mulighed for - efter konsultation med en nedsat komité - til at udstede anbefalinger til medlemslandene om at træffe de nødvendige foranstaltninger vedrørende frigivelse af lagergas, fastsættelse af ledningskapacitet og afbrydelse af afbrydelige kunder for at danne grundlag for speciel assistance til medlemslande som i særlig grad er ramt af nedbrud i gasforsyningen.

Såfremt de truffe foranstaltninger er utilstrækkelige, kan Kommissionen i overensstemmelse med en komitéprocedure forpligte medlemsstater til at træffe specifikke foranstaltninger med sigte på at yde den nødvendige assistance til andre medlemsstater, der i særlig grad er ramt af en afbrydelse af gasforsyningerne.

Kommissionen opretter ifølge artikel 10 et Europæisk Observationssystem for Olie- og Gasforsyning, som skal bistå med udarbejdelse og korrekt gennemførelse af Fællesskabets lovgivning for gasforsyning, overvåge dens anvendelse og hjælpe med at vurdere gældende foranstaltningers effektivitet og betydning for det indre naturgasmarkeds funktionsduelighed.

Det skal give Kommissionen den nødvendige tekniske bistand til udarbejdelse og vurdering af foranstaltninger, der træffes på grundlag af dette direktiv og bidrage til en bedre forståelse af det indre markeds og det internationale gasmarkeds udvikling og de kræfter, der styrer dem.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet vedtog den 25. september 2003 sin udtalelse i første læsning. Den ordførende for forslaget i ITRE-udvalget i Europa-Parlamentet fandt at Kommissionens forslag ikke gik i den rigtige retning og understregede, at håndteringen af gasforsyningsikkerhed skulle forblive et anliggende for medlemslandene og selskaberne i respekt for subsidiaritetsprincippet. Europa-Parlamentets foreslog en række ændringer med følgende konsekvenser:

- En ny, mindre harmoniseret ramme for forpligtelser for selskaberne som i højere grad styres af medlemslandene,
- Medlemslandenes skal kun gribe til foranstaltninger i krisesituationer hvor selskaberne ikke selv kan hindre en forvriddning af det indre marked.
- Mindre forpligtende rapporterings- og implementeringsforpligtelser for medlemslandene og Kommissionens,
- Opblødning af Kommissionens rolle i en exceptionel krisesituation med hensyn til at udstede anbefalinger til medlemslandene,
- Sletning af bestemmelsen vedrørende et Europæisk Observations-system for Olie- og Gasforsyning.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at da den foreslåede foranstaltnings målsætninger, nemlig at oprette et fuldt funktionsdygtigt indre marked for naturgas, som bygger på sikre naturgasforsyninger og fair konkurrence, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, er det i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet bedst at overlade dette til Fællesskabet. Endvidere anføres, at direktivforslaget ikke går videre end nødvendigt herfor.

Det er regeringens opfattelse, at det kompromisforslag formandskabet har fremlagt er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Naturgasområdet reguleres af naturgasforsyningsloven med tilhørende bekendtgørelser.

5. Høring

Direktivforslaget blev sendt i høring den 17. november 2002 til organisationer og myndigheder med svarfrist den 8. november 2002.

DONG Naturgas A/S bemærker bl.a.:

”DONG er enig med Kommissionen i, at etableringen af det indre marked for naturgas indebærer et øget behov for koordinering af de foranstaltninger, som træffes vedrørende forsyningsikkerhed. På et konkurrencepræget marked er det ikke sikkert, at gasleverandørerne vil give forsynings-

sikkerheden den nødvendige strategiske prioritet, idet fokus i højere grad vil blive rettet mod en kortsigtet optimering.

DONG finder derfor, at gasindustriens varetagelse af forsyningssikkerheden - som tilfældet er i dag - bør suppleres med en klar definition af de minimumskrav til forsyningssikkerhed, som skal opfyldes. Disse minimumskrav bør efter DONG's opfattelse etableres på EU-plan og kan suppleres med yderligere nationale krav, som afspejler de nationale forhold. Det er endvidere vigtigt, at det fortsat er de nationale myndigheder, som definerer, hvilket ansvar de forskellige aktører har."

For så vidt angår den koordinerende rolle på EU-plan, finder DONG, at det indre naturgasmarked vil medføre et behov for en vis grad af overvågning og koordinering af forsyningssikkerheden på europæisk plan. DONG finder imidlertid ikke, at der er belæg for, at Kommissionen skal have vidtrækkende beføjelser for så vidt angår medlemsstater at frigive gaslagre til brug i andre Stater. Sådanne beføjelser vil forvride markedet, herunder give forkerte incitamenter til at "køre på frihjul", og dermed mindske markedets evne til netop at tilvejebringe forsyningssikkerhed."

DONG vurderer endvidere, at selskabet på indeværende tidspunkt vil kunne leve op til direktivudkastets krav.

Elkraft System og Eltra bemærker, at anvendelsen af naturgas i elsystemet har medført, at forsyningssikkerhed for el og naturgas er blevet sammenkædet, hvorfor et svigt i naturgasforsyningen vil kunne få indflydelse på elforsyningen, også selvom kun afbrydelige kunder afbrydes. Anvendelse af naturgas til elproduktion og det forhold, at en stigende del af elproduktionen i Europa foregår med naturgas, betyder, at de to selskaber ser positivt på forslaget om at gennemføre foranstaltninger til at opretholde naturgasforsyningssikkerheden. Eltra mener dog ikke, at det foreliggende direktivudkast på en række områder bør være mere forpligtende. Elkraft System mener, at i tilfælde af svigtende gasforsyning bør direktivet også have klare regler, der sikrer forsyningen til elproduktionen, selvom kun de afbrydelige værker påvirkes.

I lyset af naturgassens stigende andel af Danmarks energibalance, herunder det stigende gasforbrug i kraftværkerne er Dansk Energi enig i, at der bør fokuseres mere på forsyningssikkerhedsaspektet - også i samarbejdet med EU's medlemslande. Dansk Energi vil foreslå, at det nærmere drøftes mellem branchen og Energistyrelsen, om den foreslåede form er hensigtsmæssig.

Landbrugsrådet ser overordnet positivt på forslaget til direktivet, fordi forslaget indeholder mange gode intentioner, der vil kunne bidrage til at fremme markedsåbningen ved den foranstående liberalisering af det danske gasmarked. Det fremføres bl.a., at som led i den voksende efterspørgsel på gas er erhvervet enig i, at den fremtidige udbygning af den europæ-

iske gasinfrastruktur bør ske ud fra hensynet om den bredest mulige spredning i forsyningslande og bedst mulige interne fordeling. Herved formindskes afhængigheden af enkeltstående gasleverandører og forsyningsikkerheden tilgodeses via en effektiv omfordeling.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Der forventes alene at blive tale om begrænsede nye administrative byrder i forbindelse med indberetning af forhold om gasforsyningsikkerheden m.v. til Kommissionen.

Der forventes ikke at være behov for lovændringer.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er vurderingen, at den danske gassektor på nuværende tidspunkt vil kunne opfylde betingelserne i direktivforslaget uden at skulle afholde nye udgifter. De minimumskrav som er opstillet i direktivforslaget er i et europæisk perspektiv mere vidtrækkende og for en række andre medlemslande tillige omkostningskrævende. Omkostningerne vil i sidste ende skulle bæres af gaskunderne.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering i forbindelse med rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 4. oktober 2002, jf. aktuelt samlenotat af 19. september 2002, sendt til Folketingets Europaudvalg den 19. september 2002. Senest blev sagen forelagt med henblik på forhandlingsoplæg den 9. maj 2003 forud for rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 14. maj 2003, jf. aktuelt samlenotat af 28. april 2003, sendt til udvalget den 1. maj 2003.

3. Energiinfrastruktur og energipolitik i et større Europa

Nyt notat

- Rådskonklusioner

Resumé

Formandskabet har fremlagt et forslag til rådskonklusioner vedrørende energiinfrastruktur og energipolitik i relation til EU's nye nabolande. Rådskonklusionerne baserer sig på samarbejdet i forskellige etablerede fora for energidrøftelser med tredjelande, navnlig EU-Rusland energidialogen og Den Nordlige Dimension, Euro-Middelhavssamarbejdet, samt Sydøsteuropa. Rådskonklusionerne lægger EU's energipolitiske hovedprincipper - energiforsynings sikkerhed, konkurrencedygtighed og miljøbeskyttelse - til grund for det energipolitiske samarbejde. Desuden fokuseres der på behovet for at lægge forholdene bedst muligt tilrette for at fremme investeringerne i energiinfrastruktur i relation til de nye medlemslande og til EU's nye nabolande

1. Baggrund og indhold

Behovet for at forbedre infrastrukturene er blevet understreget i mange sammenhænge i de senere år, jf. Det Europæiske Råd i Barcelona og i København, forskellige rådskonklusioner, Kommissionsrapporter og Meddelelser. Energiinfrastrukturens betydning er i denne sammenhæng blevet fremhævet. I relation til forskellige regionale sammenhænge - Euro-Middelhavsområdet, Sydøsteuropa, Den Nordlige Dimension, Rusland - er der blevet lagt vægt på, at forbedringer af energiinfrastrukturen inden for disse regioner og mellem dem og EU er af stor betydning for en øget økonomisk integration mellem det udvidede EU og dets nye nabolande. Kommissionen har senest påpeget dette i sin Meddelelse om udviklingen af energipolitikken for den udvidede europæiske union og dens nabo- og partnerlande¹.

Formandskabet har på den baggrund fremlagt rådskonklusioner med titlen "Energiinfrastruktur og energipolitik i et større Europa". Hovedoverskrifterne er:

- EU-Rusland energidialogen og Den Nordlige Dimension
- Euro-Middelhavssamarbejdet
- Sydøsteuropa

EU-Rusland energidialogen blev lanceret på topmødet mellem EU og Rusland under det franske formandskab i efteråret 2000. Energidialogen er et led i bestræbelserne på at etablere et partnerskab mellem Fællesskabet og Rusland på energiområdet.

---

¹ KOM(2003)262 af 13.5.03

Energdialogen mellem EU og Rusland er jævnlige på dagsordenen for rådsmøder (energi), som et punkt, hvor Kommissionen giver en mundtlig orientering, f.eks. under frokosten. I det fremlagte forslag til rådskonklusioner fremhæves som led i dialogen en række punkter af fælles interesse, herunder:

- fremme af forsyningsikkerheden gennem langtidskontrakter for gas; kontrakterne skal dog være konsistente med Fællesskabslovgivningen, især er de såkaldte destinationsklausuler et problem,
- udviklingen af energiinfrastrukturprojekter,
- reciprocitet mht. adgang til elmarkeder og i den forbindelse fælles standarder for at undgå miljødumping,
- udvikling af energilovgivningen i Rusland,
- fremme af rationel energianvendelse og energibesparelser i Rusland.

Rådskonklusionerne understreger desuden vigtigheden af at udnytte synergimulighederne mellem Energdialogen og Energicharterprocessen samt energidelen af Den Nordlige Dimension. I den sammenhæng fremhæves resultatet af det seneste møde i BASREC, energisamarbejdsorganisationen for Østersøområdet, i Vilnius den 20. november 2002. Den anden handlingsplan (2004-2006) for Den Nordlige Dimension fremhæves som en vigtig ramme for politisk dialog med Rusland.

Euro-Middelhavssamarbejdet på energiområdet har ved flere lejligheder været drøftet i rådsregi; således konkluderede rådsmødet (energi) den 30. maj 2000, at rådet støtter øget samarbejde mellem EU-landene og øvrige lande omkring Middelhavet. Der er i 2001 nedsat en række arbejdsgrupper med henblik på at konkretisere retningslinjer og prioriterede projekter, navnlig med henblik på forbedret energiinfrastruktur og grænseoverskridende kabel- og rørforbindelser. Derudover stiles der mod at reformere energimarkederne i de berørte Middelhavslande i retning af tilstandene inden for EU. Projekterne er i al væsentlighed baseret på investeringer fra den private sektor. Der vil være to Euro-Middelhavs energikonferencer på ministerniveau i 2003, dels den allerede afholdte den 20.-21. maj i Athen, dels en konference den 1.-2. december i Rom.

I de foreslåede rådskonklusioner hilses denne udvikling velkommen og Rådet bekræfter sin støtte til målsætningerne for arbejdet. Rådskonklusionerne hilser også et nyetableret samarbejde på elområdet mellem Israel og de palæstinensiske myndigheder velkomment.

Med hensyn til Sydøst-Europa har Fællesskabet siden Helsingfors-topmødet i december 1999 haft som overordnet mål at styrke stabilitet, sikkerhed og økonomisk udvikling. Det drejer sig om følgende lande: Albanien, Bosnien og Herzegovina, Bulgarien, Kroatien, Rumænien, Tyrkiet, Serbien og Montenegro, FYROM, samt Kosovo (UNMIK). Energidimensionen af samarbejdet drøftedes første gang af energiministrene på et

uformelt rådsmøde (energi) i Thessaloniki den 22. februar 2003. Her kunne formanden konkludere, at der generelt var en positiv holdning til, at der bør gøres en indsats for at udvikle energisektorerne i de pågældende lande, og den positive holdning bekræftedes på det formelle rådsmøde for energiministrene den 14. maj 2003.

Kommissionen har udarbejdet en række analyser, benchmarking rapporter og forslag til retningslinjer for arbejdet, herunder et "memorandum of understanding" for udvikling og liberalisering af elsektoren og dens integration i Fællesskabets indre elmarked.

På baggrund af disse analyser og oplæg understreger Rådet i de foreslåede rådskonklusioner vigtigheden af at der etableres åbne, driftssikre og konkurrencebetonede markeder, bl.a. gennem rekonstruktion og udvikling af de nødvendige el- og gas-forbindelseslinjer. Endvidere understreges det, at der er behov for at involvere alle berørte parter, herunder især den private sektor og relevante sektorspecifikke organisationer som fx Den Europæiske Systemoperatør Organisation.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om rådskonklusionerne.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Rådskonklusionerne vedrører samarbejdsrelationer til tredjelande, som bedst kan håndteres på fællesskabsniveau. Regeringen finder, at rådskonklusionerne er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne indeholder ikke elementer, der er omfattet af gældende dansk ret.

5. Høring

Rådskonklusionerne sendes ikke i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

De fleste af hovedemnerne i rådskonklusionerne har ved flere lejligheder været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Euro-Middelhavssamarbejdet, EU-Rusland energialogen og energirelationerne til Sydøst-Europa blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (TTE) den 14. maj 2003, jf. aktuelt notat af 28. april 2003, sendt til udvalget den 1. maj 2003.

Orientering om Energicharteret er ofte på rådsmøderne (energi) og var senest på Rådets dagsorden i forbindelse med Rådsmødet (energi) den 25. november 2002, jf. aktuelt samlenotat af 14. november 2002 sendt til Folketingets Europaudvalg den 14. november 2002.

4. Euro-Middelhavs konferencen på ministerniveau, Rom den 1.-2. december 2003

Nyt notat

- orientering fra Formandskabet

1. Baggrund og indhold

Formandskabet vil under dette dagsordenspunkt orientere om resultaterne af en konference på ministerniveau som afholdes i Rom den 1.-2. december 2003 i regi af Euro-Middelhavssamarbejdet. Formålet med konferencen er at løse de vigtigste udeståender i Euro-Middelhavssamarbejdet på energiområdet. Konferencen bygger især videre på de resultater, det foregående græske formandskab opnåede på den foregående ministerkonference i Athen, den 21. maj 2003. Hovedelementerne i samarbejdet er for det første opstillingen af en energipolitik, som reelt udstrækker grundprincipperne i EU's *acquis* på energiområdet, herunder navnlig det indre marked for el og gas, til 11 ikke-medlemslande syd og øst for Middelhavet, og som forventes at ville bidrage til et fremtidigt frihandelsområde for energi gennem energireformer og integration i EU's markeder. For det andet opstilles der en række prioriterede infrastrukturprojekter af fælles interesse i perioden 2003-06, som sigter på udbygning, forbedring og sammenkobling af el- og gastransmissionslinjerne. Målet for hele øvelsen er at bidrage til øget forsyningssikkerhed, vækst og udvikling for hele området.

De væsentligste udeståender, som konferencen sigter på at løse, er stillingtagen til hvordan behovet for sekretariatsbistand skal opfyldes på sigt, hvordan man skal sikre den fornødne finansiering af infrastrukturprojekterne, og hvordan man skal sikre den nødvendige tekniske assistance til at forberede aktiviteter og projekter i henhold til de opstillede prioriterede indsatsområder.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabets orientering.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Euro-Middelhavssamarbejdet på energiområdet vedrører bl.a. forhold, hvor Kommissionen har kompetence på Fællesskabets vegne (forhandling med tredjelande om aftaler bl.a. på handelsområdet). Regeringen er enig i, at initiativet ikke går videre end hensynet til nærheds- og proportionalitetsprincippet tillader.

4. Gældende dansk ret

Orienteringens indhold er ikke omfattet af gældende dansk ret.

5. Høring

Orienteringen sendes ikke i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Orienteringen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Orienteringen har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (energi/industri) den 14. maj 2003, jf. aktuelt notat af 28. april 2003, sendt til Folketingets Europaudvalg den 1. maj 2003.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 3. december 2003
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2003-1661/1-0066
Dok.: FST21309

Samlet bidrag til aktuelt notat for rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 15. december 2003 for så vidt angår sager inden for Justitsministeriets område.

Dagsordenspunkt 5. Rapport om implementering af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den 13. juni 2002 vedtog Rådet rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne.

Rammeafgørelsen, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003, indeholder en helt ny og forenklet udleveringsprocedure mellem EU-medlemsstaterne. Endvidere afskaffes kravet om dobbelt strafbarhed som betingelse for udlevering for en lang række forbrydelser, herunder terrorisme, menneskehandel og ulovlig handel med narkotika. Endelig vil det efter rammeafgørelsen ikke længere være muligt at afslå udlevering med henvisning til, at der er tale om politiske forbrydelser eller udlevering af egne statsborgere.

Det fremgår af rammeafgørelsen, at den skal være gennemført i medlemsstaterne senest den 31. december 2003.

I henhold til artikel 34 (4) i rammeafgørelsen skal Rådet i andet halvår af 2003 undersøge, hvor langt alle medlemsstaterne er kommet med den praktiske implementering af rammeafgø-

relsen, herunder også for så vidt angår anvendelse af Schengen-informationssystemet (SIS) til afsendelse og modtagelse af europæiske arrestordre.

Der foreligger nu et udkast til rapport, som vil blive forelagt til godkendelse på rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 15. december 2003 eller på et rådsmøde snarest derefter.

2. Indhold.

Udkastet til rapport indeholder en gennemgang af, hvorledes de enkelte lande påtænker at implementere enkelte bestemmelser i rammeafgørelsen i deres nationale lovgivning, herunder bl.a. i relation til spørgsmålet om dobbelt strafbarhed, tidsfrister, appelmuligheder og afslagsgrunde for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

Udkastet indeholder ligeledes en gennemgang af, hvorledes SIS skal anvendes efter ikrafttrædelsen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Udkastet har ikke været sendt i høring

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har ikke været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6. Praktisk implementering af den europæiske arrestordre: Retningslinier for anvendelse af formularer i Schengen-informationssystemet (SIS)

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den 13. juni 2002 vedtog Rådet rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne.

Rammeafgårelsen, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003, indeholder en helt ny og forenklet udleveringsprocedure mellem EU-medlemsstaterne. Endvidere afskaffes kravet om dobbelt strafbarhed som betingelse for udlevering for en lang række forbrydelser, herunder terrorisme, menneskehandel og ulovlig handel med narkotika. Endelig vil det efter rammeafgårelsen ikke længere være muligt at afslå udlevering med henvisning til, at der er tale om politiske forbrydelser eller udlevering af egne statsborgere.

Det fremgår af rammeafgårelsen, at den skal være gennemført i medlemsstaterne senest den 31. december 2003.

Oplysninger vedrørende udstedelse af en europæisk arrestordre skal som udgangspunkt udveksles mellem medlemslandene via Schengen-informationssystemet (SIS). Den supplerende Udveksling af oplysninger, som understøtter SIS, og som foregår mellem de nationale Sirene-kontorer, sker som udgangspunkt under anvendelse af nogle standardformularer. Med henblik på at sikre udvekslingen af de nødvendige oplysninger i forbindelse med udstedelse af en europæisk arrestordre, er der fremsat forslag om retningslinier for anvendelse af de såkaldte A og M formularer i forbindelse med europæiske arrestordre.

Retningslinierne forventes forelagt på rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 15. december 2003 eller på et rådsmøde snarest derefter med henblik på godkendelse.

2. Indhold.

Retningslinjerne indeholder henholdsvis A formularen (supplerende oplysninger - Schengen-konventionens artikel 95, stk. 2) og M formularen (diverse oplysninger). Det beskrives,

hvorledes formularerne skal anvendes i forbindelse med udstedelse af europæiske arrestordrer.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til retningslinier skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Udkastet til retningslinier har ikke været sendt i høring

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har ikke været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til retningslinier er ikke i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til retningslinier har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til retningslinier for anvendelse af A og M formularen i forbindelse med udveksling af oplysninger via Schengen-informationssystemet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg og Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7. Aktivitetsrapport for Den Fælles Kontrolinstans for Europol (oktober 1998 til oktober 2002).

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den Fælles Kontrolinstans er oprettet i medfør af Europolkonventionens artikel 24. Den Fælles Kontrolinstans er uafhængig af Europol og har til opgave i overensstemmelse med Europolkonvention at overvåge Europolis virksomhed for at sikre, at registrerede personers rettigheder ikke krænkes ved lagring, behandling og anvendelse af oplysninger, som Europol er i besiddelse af. Den Fælles Kontrolinstans kontrollerer endvidere lovligheden af videregivelsen af oplysninger, som stammer fra Europol. Den Fælles Kontrolinstans består af medlemmer eller repræsentanter for de nationale kontrolinstanser (datatilsyn).

Den Fælles Kontrolinstans har også kompetence til at undersøge anvendelses- og fortolkningsproblemer, der måtte opstå i tilknytning til Europolis arbejde med at behandle og anvende personoplysninger, til at undersøge problemer, der måtte opstå i forbindelse med den uafhængige kontrol, som medlemsstaternes nationale kontrolinstanser har foretaget, eller i forbindelse med registrerede personers udøvelse af egenacces samt til at udarbejde harmoniserede forslag med henblik på fælles løsninger af foreliggende problemer.

Enhver kan anmode Den Fælles Kontrolinstans om at undersøge, om de oplysninger om vedkommende, som Europol er i besiddelse af, er lagret og indsamlet samt behandles og anvendes på lovlig vis.

Den Fælles Kontrolinstans udarbejder regelmæssigt en beretning om sin virksomhed. Beretningen sendes til Rådet efter proceduren i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union. Inden da får Europolis Styrelsesråd lejlighed til at afgive en udtalelse, som vedlægges beretningen.

Den Fælles Kontrolinstans har udarbejdet en aktivitetsrapport for sin virksomhed fra stiftelsen den 9. oktober 1998 til oktober 2002. Aktivitetsrapporten forventes forelagt på rådsmødet (transport, telekommunikation og energi) den 15. december 2003 eller på et senere rådsmøde med henblik på, at Rådet noterer sig indholdet.

2. Indhold.

Aktivitetsrapporten indeholder en beskrivelse af de opgaver, som kontrolinstansen varetager. Desuden indeholder rapporten beskrivelser af det arbejde, kontrolinstansen har udført i perioden. Beskrivelsen sker i form af resumeer af en række af de afgivne udtalelser, kontrolinstansen har afgivet til Europol. Endelig indeholder aktivitetsrapporten en fuldstændig oversigt over de afgivne udtalelser, samt en gengivelse af de regler som finder anvendelse for kontrolinstansen.

Blandt de gengivne udtalelser findes udtalelsen om det nyligt vedtagne danske forslag til protokol om ændring af Europolkonventionen. Omkring denne udtalelse er det særligt fremhævet i et addendum til noten til Rådet, at kontrolinstansens kommentarer og forslag er indarbejdet i det nu vedtagne forslag. Dette har medført, at kontrolinstansen er fremkommet med en revideret udtalelse efter den periode, som aktivitetsrapporten vedrører.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Rapporten har ikke været i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har ikke været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet har ikke relevans for rapporten.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Rapporten har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Rapporten har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg og Folketingets Europaudvalg.